

Mahlerův dům prezentuje Loose

Jihlavské listy 19. 2. 2009

JIHLAVA (jv) - Za účasti nového ředitele Rakouského kulturního fóra v Praze Floriana Hauga začala v úterý v Domě Gustava Mahlera další dlouhodobá výstava. Prostřednictvím fotografií autora Waltera Zedniceka představuje stavby a design architekta Adolfa Loose (1870 1933), jehož osobnost je spojena mj. s Jihlavou.

Rodiče Adolfa Loose pocházeli z Jihlavy. Jeho otec měl posléze v Brně kamenickou dílnu, kterou po jeho smrti vedla Loosova matka Marie. Adolf Loos se však vzdal svých dědických práv a po nepřilíh úspěšných studiích na gymnáziích v Brně, Jihlavě a Melku a na liberecké průmyslovce maturoval na německé "umprum" v Brně. Zde byl jeho spolužákem např. brtnický rodák, pozdější architekt a designér Josef Hoffmann. Loosova cesta směřovala do Vídně, v letech 1893 96 pobýval v USA, kde se živil příležitostnou prací. Zdejší pobyt a návštěva světové výstavy v Chicagu však ovlivnily jeho postoj k architektuře.

Ve Vídni pak Loos pracoval v architektonickém ateliéru (seznámil se v té době např. s G. Mahlerem). V roce 1912 založil ve Vídni vlastní architektonickou školu, v letech 1924 - 28 pobýval v Paříži. Zemřel v srpnu 1933 v sanatoriu poblíž Vídně, jeho ostatky byly pak přeneseny na hlavní vídeňský hřbitov.

Adolf Loos je tvůrcem řady význačných staveb (Café Museum Vídeň, Vila Karma ve Švýcarsku, Obchodní a obytný dům Goldman & Salatsch ve Vídni, Steinerova vila, terasová Scheuova vila, Vila Viktora Bauera v Hrušovanech u Brna atd.).

"Loosova architektura je mi důvěrně známá, protože jsem dlouhou dobu žil ve Vídni. Je to pro mě něco podobného, jako kdyby Jihlavanům někdo ukazoval "Krecl", anebo jinou zdejší pěknou stavbu tak já vnímám stavby Adolfa Loose, byl to novátor...," zdůraznil při úterní vernisáži F. Haug. Rektor VŠ polytechnické Ladislav Jirků v reakci ocenil, že i pod novým vedením Rakouského kulturního fóra pokračuje jeho spolupráce s jihlavskou vysokou školou, která je spoluorganizátorem výstavy v Domě GM.

"Nejsem znalec Loosova díla, ale určitě jsem jeho nadšený obdivovatel," konstatoval Jirků, že ať jde o barvy, materiály či tvary, jsou Loosovy stavby něco, co v dnešní době příliš často na nových stavbách nevidíme. "Tady se můžeme přesvědčit, že je to velká škoda, protože to

jsou kvality a hodnoty, které přetrvávají. Pořád nám připadají pěkné, což se nedá bohužel říct o všem, co okolo nás dneska vzniká," dodal rektor VŠPJ.

Spolupořadatelem výstavy je i sdružení jihlavských Němců Iglauer Regionalkulturverband. "Naším záměrem je prezentovat českorakouské osobnosti, které z regionu pocházejí a zaslouží si, aby se o nich vědělo," vysvětlil Mojmir Kolář z tohoto sdružení. Právě Loosovo jméno podle něho může Jihlavu reprezentovat i vedle osobnosti Gustava Mahlera. Z dalších osobností vyzvedl Kolář např. ekonoma J. A. Schumpetera (Třešť), nedávno objeveného Hanse Ledvinku (Brtnice, tvůrce kopřivnické Tatry) nebo Barbaru Kraftovou (jihlavskou autorku nejslavnějšího Mozartova portrétu). Záměr objevit i další významné osobnosti pocházející z Vysočiny nazval M. Kolář cestou ke kořenům. Pozitivní příklady podle něho hrají velmi důležitou roli pro budoucí generace.

Také náměstkyně primátora Jihlavy Irena Wagnerová vzápětí připomněla dlouhodobý záměr mapovat osobnosti spojené s Jihlavou a regionem. Zcela zapomenutý a skrytý podle ní zůstává J. Florian (pozn. red.: vydavatel knih a překladatel ze Staré Říše) a celá jeho rodina, vyzvedla i Jakuba Demla či malíře Jana Zrzavého: "Nedávno jsme měli možnost vidět na vernisáži v OGV díla malíře Zvěřiny (pozn. red.: rodák z Hrotovic). Kdo z nás ho do té doby znal...?"

Zviditelnit podobné osobnosti a jejich dílo je i podle Wagnerové důležité pro výchovu nové generace. Proto mají být osobnosti prezentovány literární formou vydáním "skládaček" či publikací a vznikat mají také inspirativní materiály pro tematické vycházky či výlety za osobnostmi po Jihlavě a okolí. Pokud jde o prezentaci Adolfa Loose v Mahlerově domě, nahlížejí některé z tří desítek fotografií W. Zedniceka i do veřejně nepřístupných interiérů staveb. Loosovo dílo okomentuje během výstavy také vědecká přednáška.

Rektor L. Jirků: Loosovy stavby nám pořád připadají pěkné, což se nedá bohužel říci o všem, co okolo nás dneska vzniká.

Kultura : 19.02.2009